

Общото впечатление отъ развили се по тая точка разисквания е, че като се признава, какво тъзи изчисления представятъ наученъ интересъ, все пакъ, за тъхъ тръбва да има една мърка, която следва да се пази, и че Международният статистически институтъ не би могълъ, безъ известна опасностъ, да препоръча особено едни предвиждания отъ тоя редъ за твърде дълги периоди, въ повечето случаи опровергавани отъ действителността.

Съобщения върху демографията на страните въ Крайния Изтокъ. Нѣколко отъ многобройните съобщения отъ тази група третирали въпроса за населението на Китай. Продължителни разисквания се развили по съобщението на В. Ф. Уилоксъ върху пресмѣтане броя на населението на Китай и върху нарастването на китайското население отъ 1650 год. насамъ, които проблеми третирали и съобщенията на китайските статистици Варенъ Х. Ченъ и Чангъ-Хенгъ-Ченъ, целящи опредѣляне цифрата на населението на Китай въ 1929 год. Уилоксъ преценява населението на Китай въ 1928 год. на 341,73 милиона жители, като приема по 5 лица на семейство. Варенъ Ченъ, чрезъ обширни изчисления и приемайки китайското семейство срѣдно отъ 5·2 члена, дохожда до резултатъ, че Китай е ималъ въ 1912 год. 387 милиона жители, а въ 1929 г. — 445 милиона. Споредъ пресмѣтанията на Чангъ Хенгъ, населението на Китай въ 1930 год. брои 457,016,000 души. Народоброенията въ Китай никога не сѫ обхващали цѣлата територия на империята, поради което методът на пресмѣтане се налага. Китайските учени изтъкватъ по-високи цифри, като ги увеличаватъ по съображение, че пребояването на 1910 год. било непълно, понеже били пропуснати непреброени голѣмъ брой жени, и още по мотиви, че приетиятъ отъ Уилоксъ срѣденъ брой лица на семейство тръбва да бѫде повишенъ. Единъ белегъ за нарастването на населението въ страната, споредъ тъхъ, е увеличението площа на обработенитѣ земи.

Отъ страна на японските статистици имало представени също голѣмъ брой съобщения. Директорът на статистиката при императорския кабинетъ Т. Хазегава изложилъ какъ сѫ били извѣршени пребояванията на населението въ 1920 и 1925 год. Всѣко лице било броено въ населеното място, дето се е намирало по време на пребояването, безъ разлика дали е постояненъ житель или случаенъ пребиващъ. Следователно, пребояването рисува наличното население. По пребояването на 1925 год. Япония броила 59,736,822 души население, отъ които 30,013,109 мѫже и 29,723,713 жени, или 101 мѫже на 100 жени; градското население съставляло 21·6%, а селското 78·4%. Въ съобщението се излагатъ резултатът и по възрастъ, семейно положение, занятие и раса. Третото по редъ следъ войната пребояване въ Япония се е извѣршило на 1 октомври 1930 год. С. Канайдзъ, началникъ на градското статистическо бюро въ Токио, направилъ изложение върху организацията и

резултатът отъ предприетото на 5 декември 1929 год., 11 часа преди обѣдъ, „дневно пребояване“ на наличното население въ централните райони на градъ Токио, а Е. Хонджо, професоръ въ Университета, прочелъ единъ интересенъ историко-статистически етюдъ, посветенъ на населението и на демографските проблеми въ ерата на династията Токугава. Аналогични проблеми третира и направеното отъ университетския професоръ К. Такаоко съобщение („Центрътъ на населението въ о-въ Хокайдо, северна Япония“).

Van Zanten резюмиралъ представения отъ неговия холандски колега *Van Gelderen* трудъ върху пребояването на населението въ Източна Холандска Индия презъ 1930 г., като посочилъ на трудноститѣ, които срещнало пребояването.

Бившиятъ директоръ на държавната статистика *Шимойо* представилъ едно твърде интересно съобщение върху статистическите мѣроприятия презъ последните години въ Япония, въ което описва организацията на централната и мѣстните статистически служби, предприетите по-важни статистически анкети, подготовката и школовката на японски статистици и мѣроприятията за популяризиране на статистиката въ страната. Подобенъ трудъ посветилъ и *D. K. Лио* на Китай.

Французскиятъ делегатъ *M. Юберъ* направилъ докладъ за положениетѣ отъ главния губернаторъ на Индокитай усилия, за да се създаде въ тая страна една добре организирана статистическа служба, повѣрена на техници, школували при централната статистика въ Франция, и раздалъ на конгресистите една брошурка, въ която се излагатъ получените до сега резултати и подлежащите на проучване проекти. По негово предложение и предвидъ важността, която представлява за международната статистика развитието на официалната статистика въ Далечния Изтокъ, секцията взела решение, да се помоли бюрото да назначи една комисия съ задача да проучи най-добрите и подходни за условията въ страните на Крайния Изтокъ статистически методи и особено тия отъ областта на демографията. Това решение било отпосле потвърдено и отъ общото събрание.

Съобщение върху приложението на репрезентативния методъ. Японскиятъ делегатъ *T. Камеда* направилъ докладъ по прилагането на този методъ при разработката на данните отъ първото пребояване на населението, извѣршено на 1 октомври 1920 год. Катастрофалното земетресение на 1923 год., станало презъ времето, когато се разработвали събраните материали отъ това пребояване, и наложило спиране на работата. Важни и бѣрзи нужди, обаче, изисквали да се добиятъ поне предварителни и приблизителни цифри за броя и състава на населението, и се прибѣгнало до използването на репрезентативната разработка. Въ своето съобщение *Камеда* изложилъ получените чрезъ тази разработка резултати. Измежду пребояените домакинства били под-